

Cultuur
25 januari 2010

Portugese Synagoge wordt toegankelijker

- [reacties \(3\)](#)
- [print](#)
- [stuur artikel door](#)

De Portugese Synagoge in Amsterdam is nog te veel een verborgen schat. De monumentale gebouwen moeten toegankelijk worden voor iedereen. Een grootscheepse restauratie, waarvoor minister Ronald Plasterk (Cultuur) maandag de eerste bouwhandeling heeft verricht, moet hierin verandering brengen.

De synagoge aan het Mr. Visserplein stamt uit 1675 en was destijds de grootste ter wereld. Die status heeft het gebouw, in Hollands classicistische stijl van de hand van architect Elias Bouwman, maar liefst tweehonderd jaar lang behouden. Aan het interieur is in al die tijd eigenlijk niets veranderd, zei architect Kees Doornenbal van Rappange & Partners, die de restauratie onder zijn hoede heeft. Nog altijd is er geen elektrische verlichting en geen verwarming.

De synagoge heeft nog altijd een religieuze functie. Die blijft ook na de renovatie, die naar verwachting twee jaar duurt en 8 miljoen euro kost, intact. Maar de gebouwen moeten ook een groter publiek aantrekken. „Als je Amsterdammers vraagt: 'ben je wel eens in de synagoge geweest?' dan reageren mensen vaak verbaasd: 'mag je daar binnen komen dan?' Jazeker en dan hoor je fantastische verhalen”, aldus Hans van Veggel, voorzitter van de Stichting Cultureel Erfgoed Portugees Israëlietische Gemeente. „We willen die verhalen vertellen aan iedereen die het maar horen wil.”

Doornenbal liet weten dat de gebouwen vijf functies krijgen; religie, studie, publiek, kantoren en depot. Het architectenbureau maakt verder de entree weer herkenbaar en zorgt ervoor dat de gebreken aan het monumentale pand worden verholpen.

Mark de Jong van Kossmann.DeJong architecten neemt de binnenkant van de synagoge, ook wel Esnoga genoemd, onder handen. „We willen er geen echt museum van maken. Het gebouw heeft al een directe link met de historie. We zetten nergens bordjes neer”, legde De Jong zijn visie uit. De bezoekers kunnen een multimediatour door het complex maken en alle verhalen horen. „Het liefst echte verhalen, van mensen die er werken of vaak komen. Mooie anekdotes.”

Minister Plasterk verklaarde tijdens de aftrap dat hij een voorstel aan de Tweede Kamer heeft gedaan die de synagoge aan de laatste benodigde 4 ton moet helpen. Hij noemde de synagoge een plek waar Nederland trots op kan zijn. „Dit gebouw is een monument waar mensen deel uitmaken van de gemeenschap en gerespecteerd worden.”

© Trouw 2010, op dit artikel rust copyright.

